

LIBRIS | We know
books
RuNYX

ENIGMA

Traducere din limba engleză de
MARIA-ILINCA GÂNGĂ

LBRIS

We know
books

PARTEA ÎNTÂI

MOARTE

MOARTEA ZĂMBEȘTE...

Fată necunoscută, Universitatea Mortimer

„Frumusețea este teroare.

În fața a orice numim frumusețe tremurăm.”¹

— Donna Tart, *Istoria secretă*

Fata stătea pe marginea stâncii. Luna nu strălucea, așa că nimeni nu putea fi martor la ultimele ei clipe. În apropiere nu era nici măcar un suflet grijuliu, care să o facă să se îndoiască de decizia ei. Niciun sunet, în afară de vuietul mării și de șoaptele proprii decăderi morale.

Era întregă la minte, cu judecata limpede. Și totuși, în noaptea aceea fără lună stătea pe stâncă, îndreptându-se spre propria distrugere. Își lipise de tâmplă o armă invizibilă, creată de ea însăși.

Poate că situația ar fi fost alta dacă fata ar fi avut curaj. Lumea o considera curajoasă. Avea să își aducă aminte de ea ca de o fată dârză. Nu exista nimic care să sugereze contrariul. Avea să fie o crimă, o sinucidere sau un accident? Oare la știri

¹ Donna Tart, *Istoria secretă*, traducere de Magda Groza, Editura Litera, București, 2020, p. 75. (N. red.)

urma să se spună că fusese împinsă ori că sărise în gol, fiindcă asta fusese dorința ei? Sau poate aveau să își dea cu părerea că fusese un accident tragic, că tânăra se plimbase prea aproape de marginea prăpastiei. „Prăpastie” la propriu sau metaforic?

Vântul şuiera în jurul ei, involburându-i rochia și părul. Dacă ar fi văzut-o cineva în acea clipă, i s-ar fi părut că are în față un tablou fascinant, tulburător.

Tablou. Fotografii. Amintiri.

Avea atât de multe!

Nu voia să stea pe stânca aceea.

Dar era nevoită să o facă. Nu avea de ales.

Mai ales că ei priveau.

Ei priveau mereu.

Priveau chiar și acum, când ea își întorcea pe toate părțile decizia, alegerile, mortalitatea.

Chiar și în timp ce tânăra se apropia de margine, tremurând din tot corpul, împotrivindu-se poruncilor minții sale.

Chiar și când a închis ochii și s-a aruncat în gol. Vântul îi vuia în urechi. Pentru o fracțiune de secundă, țipătul ei a destrămat tăcerea, apoi a amuțit.

Ei priveau în timp ce fata muribundă zăcea întinsă pe nisipul întunecat, într-o noapte întunecată.

...IAR MOARTEA II ZĂMBEȘTE ȘI EA

Salem, 12 ani

„Simțeam

O stranie plăcere provocându-mi propria cădere.”¹

— Robert Browning, *Pauline: A Fragment of a Confession*

Moartea este singurul adevăr al vieții. Prima dată când s-a gândit la moarte, Salem avea patru ani. Își aducea aminte foarte clar, datorită felului în care acele clipe i se întipăriseră în memorie. Se juca și se plimba prin pădurea din spatele casei ei. Deodată, căzuse într-o groapă. Plânsese și strigase, dar era prea departe de casă și nu putea fi auzită. În groapa aceea întunecată, la vârsta de patru ani, Salem crezuse că va muri. Fusesse convinsă de acest lucru, iar gândul morții o speriasse. Apoi corpul unui iepure sălbatic se prăbușise în groapă, lângă ea, cu gâtul tăiat și cu măruntaiele revărsându-se afară. Mintea ei de copil, terorizată de gândul morții, s-a concentrat asupra iepurelui. Atunci și-a dat seama fetița că sub pielea fiecărei ființe se ascund multe lucruri.

¹ Traducere liberă. (N. tr.)

Junie, câinele familiei, o găsisse. Lătratul ei insistent îi călăuzise pe ceilalți până la ea. Dar preț de câteva ore, Salem stătuse în groapă, alături de iepurele mort, și în tot acel timp, viziunea și gândurile ei despre viață s-au transformat, s-au modificat.

Salem a mângâiat-o pe Junie, gășind alinare în corpul ei moale și cald — exact cum făcuse în ziua aceea de rău augur. Întâmplarea din copilărie i se derula în amintire. Junie, cu frumoasa ei blană aurie și cu o inimă și mai frumoasă, era singura ființă de pe pământ care se îngrijorase din cauza dispariției lui Salem și făcuse eforturi să o găsească.

Acum, alături de Junie, Salem se uita la corpul neînsuflețit al bunicului ei. Stătea cuminte, la înmormântarea lui, așa cum o învățase mama ei să se poarte în public.

Moartea este un lucru ciudat. Plănuită sau firească, liniștită sau necruțătoare, crudă sau alinătoare, ea este singurul adevăr în privința căruia toată lumea minte. Majoritatea adulților pe care îi cunoscuse fata își petreceau viața fără să se gândească la moarte, încercând să scape de ea, și totuși îndreptându-se tocmai înspre ea. Nu știa dacă adulții conștientizau ceea ce Salem înțelesese la o vârstă foarte fragedă: moartea este inevitabilă. Încă de la prima răsuflare și până la ultima, moartea ne vânează pe toți.

Poate că de aceea se simțea Salem atât de intrigată de ce se întâmplă *după ce* sfârșitul sosește și îi învinge pe muritori.

Lui Salem — care nu mai era la fel de micuță, căci acum avea doisprezece ani — consecința morții i se părea *fascinantă*.

Îl privea pe bunicul ei. Și-a înclinat capul într-o parte, așa cum mama ei îi tot repeta să nu facă, fiindcă nu se cade ca o domnișoară de familie bună să se poarte astfel.

Mama ei plângea discret, lângă corpul neînsuflețit. Ținea o batistă la nas, iar spatele i se cutremura. Tatăl lui Salem

o ținea cu un braț pe după umeri. În mintea lui Salem nu încăpea îndoială că mama ei era tristă.

Și Salem se simțea la fel. A mângâiat blana moale și caldă a lui Junie. Frânturi de amintiri i se perindau prin minte: Junie mergea în spatele lui Salem, care explora pădurea din spatele casei lor mari; felul în care îi lingea fața ori de câte ori Salem se întorcea de la școală; cum se freca de mâna fetei atunci când voia să fie mângâiată și cum stătea întinsă lângă ea, când Salem rămânea singură. Deși Salem avea anumite „excentricități” — așa cum le numea mama ei —, Junie, câinele familiei, era singura ființă care o iubea pe Salem ca atare, fără să aibă pretenția ca fata să se schimbe.

Junie se gudura la picioarele lui Salem. Acum se mișca puțin mai încet, căci îmbătrânise. Fata știa că avea să-i fie tare dor de ea după ce Junie nu avea să mai fie.

Acum, în capela funerară, i-a venit în minte o întrebare.

— Ce-o să se întâmple cu corpul ăsta? a zis Salem.

Și-a mușcat buzele îndată ce a vorbit, vrând să-și retragă cuvintele. Poate că știa nu era un moment potrivit să-și potolească curiozitatea. Mereu se întâmpla așa: deschidea gura la momentul nepotrivit, spunând lucruri nepotrivite. Salem nu o făcea intenționat. Se întâmpla fiindcă abilitățile ei sociale lăsau de dorit. Mama ei nu i-o spunea cu voce tare, dar se vedea limpede că pe ai ei îi stânjeneau vorbele lui Salem. Fata îi înțelegea întrucâtva.

— Taci, ciudato! a mormăit sora ei mai mare.

Își butona telefonul chiar și la înmormântare.

Olivia cea politicoasă și cuviincioasă. Perfecta Olivia, lumina ochilor mamei lor. Imaculata Olivia, la care tatăl lor ținea enorm. Și, totodată, Olivia era spinul din coastele lui Salem.

Salem nu știa cum sunt alte surori mai mari, dar, dacă semănau cu sora ei, înseamnă că lumea avea să se ducă de râpă. Olivia nu era un om rău. De fapt, se purta amabil cu toată lumea din jurul ei. O văzuse ajutând oameni, împărțind zâmbete și câștigând premii. Toată lumea o iubea pe Olivia. Toată lumea o adora. Toată lumea se grăbea să îi facă favoruri. Toată lumea, în afară de Salem.

Cu ceva timp în urmă, s-ar fi așteptat ca părinții ei să o corecteze pe sora ei mai mare și să o apostrofaze pentru că o numise pe Salem „ciudată”. Dar acum nu mai era cazul. Acum Salem se prefăcea că e matură și folosea cuvinte precum „a apostrofa”, pentru a-i muștra pe cei care o meritau, de vreme ce adulții din viața ei nu luau atitudine.

Însă nu era vina lor.

Salem înțelesese deja că lumea îi privește ciudat pe cei care își fac de lucru cu animale moarte și care le despică pentru a le vedea măruntaiele. După cum aflase din cărțile de la bibliotecă, din secțiunea dedicată adulților, de obicei un astfel de comportament din partea copiilor este un „precedent” pentru manifestări criminale. „Precedent.” Țsta era noul ei cuvânt preferat.

Dar Salem nu se considera o criminală. Nu voia să omoare nicio ființă. Dimpotrivă — simpla idee de a ucide îi întorcea stomacul pe dos. Voia doar să disece ființele deja moarte și să vadă ce se afla înăuntrul acestora, ca să afle cum s-a produs moartea. Asta era explicația fascinației sale, nu moartea în sine.

— Pot să rămân o clipă singură cu el, Javier? a suspinat mama fetei, întorcându-se spre tatăl lui Salem.

— Bineînțeles, draga mea.

Soțul femeii îndoliate a făcut un semn din cap către unul dintre angajații capelei funerare. Tenul lui măsliniu, ca al lui Salem, părea mai deschis în lumina aspră, rece.

— Duceți copiii afară!

Înainte ca el să termine de vorbit, Olivia se îndrepta deja spre ușă, tastând de zor pe telefon. În ultima vreme, obiectul păruse lipit de mâinile ei. Salem se întreba cu cine vorbește așa de mult. Telefonul fetei îi atârna în buzunar — mai mult un instrument pentru citit, pentru văzut filme și tras cu ochiul pe forumuri unde nu avea ce să caute, fiindcă era prea mică. Dar de obicei tocmai acolo găseai cele mai interesante informații.

— Cu cine vorbești?

Cuvintele i-au scăpat lui Salem pe negândite. De două ori în câteva minute, gura vorbise fără ea. Trebuia să învețe să se abțină. Au ajuns afară. Salem s-a uitat la Junie. Senzația de calm specifică bătrâneții, pe care o emana tovarășa ei blănoasă, i-a săgetat inima. Nu prea mai rămăsese nimic din exuberanța unui animal tânăr.

— Nu-i treaba ta! s-a răstit sora ei.

Salem privea fascinată cum fața frumușică a surorii ei se înroșește. Olivia se înroșea rar. Deși nu prea o simpatiza, își cunoștea ca-n palmă sora mai mare. *Foarte interesant!*

Salem s-a trântit pe unul dintre scaunele scârțâitoare din hol. Picioarele încălțate cu teniși îi atârnavau în aer. Sora ei s-a așezat pe cel de alături, sprijinindu-și tălpile pe podea.

— Spune-mi cu cine vorbești! a insistat Salem. Promit că n-o să suflu o vorbă.

Olivia i-a aruncat o privire și și-a dat ochii peste cap.

— Ofl Sâcâitoare mai ești.

Salem a așteptat răbdătoare. Deși voia să întrebe din nou, știa că nu este nevoie, fiindcă Olivia detesta tăcerea. Simțea nevoia să o umple, și exact asta a făcut.

— Bine. O să-ți zic. Vorbesc cu un băiat de la Mortimer.

Salem a făcut ochii mari. Să înveți la Universitatea Mortimer era ceva deosebit în lumea lor. Școala asta era un loc pentru cei privilegiați și proveniți din familii cu ștaif. O instituție atât de exclusivistă și de elitistă, încât cei care o absolveau erau ca niște zei în cercurile lor sociale, devenind simboluri ale puterii și prestigiului. Să fii admis la Mortimer era ceva remarcabil.

Iar în familia Salazar acest lucru era și mai apreciat, fiindcă stră-străbunicul Oliviei o întâlnise pe stră-străbunica ei la Mortimer. Toți copiii lor învățaseră acolo, așa încât familia Salazar făcea parte dintr-un cerc și mai exclusivist — al celor care absolviseră Universitatea Mortimer.

Însă uimirea fetei era provocată de altceva.

— Dar nici n-ai terminat liceul! Încă nu ești adultă.

Salem nu își putea stăpâni surpriza din voce.

— Mai exact, de ce vorbești cu un băiat mai mare decât tine?

— Mai încet! i-a șoptit Olivia.

A privit în jur, ca să se asigure că nu o aude nimeni, apoi s-a aplecat în față.

— Nu-i nimic romantic, idioato! El doar... se poartă amabil. E la universitate de ceva timp, așa că pur și simplu îmi povestește despre chestiile mișto de la Mortimer, ca să știu de ele când o să fiu și eu admisă acolo.

Dacă lua în considerare notele Oliviei, Salem nu se îndoia că sora ei va fi admisă acolo, chiar și fără avantajul de a avea absolvenți de Mortimer în familie. Avea aproape doar note de zece, iar activitățile ei extracurriculare erau remarcabile atât pe hârtie, cât și în realitate.

— Ești abia într-a zecea, a subliniat Salem.